

ся майна чи коштів, які були вивезені за кордон. Така взаємодія може проводитися шляхом укладання угоди (меморандуму) Державного бюро розслідувань з відповідними органами державної влади. При цьому варто зазначити, що задля забезпечення такої співпраці створюються спеціальні посади осіб, на яких покладатиметься повноваження щодо здійснення функції взаємодії з іншими державними органами.

Відповідно до закону України «Про Державне бюро розслідувань», передання інформації, яка містить відомості про вчинений злочин і використовується для його розслідування, здійснюється не інакше, як за письмовим дозволом, тобто розпорядженням керівника певного підрозділу Державного бюро розслідувань.

Отже, Державне бюро розслідування посідає досить значне місце, будучи центральним органом у системі органів виконавчої влади, який займається припиненням, виявленням, розкриттям злочинів, які йому підслідні, оскільки, відповідно до Кримінального процесуального кодексу, Державне бюро розслідування є органом досудового слідства. На основі вищенаведеного слід підсумувати, що цей орган під час реалізації покладених на нього повноважень широко взаємодіє з іншими органами державної влади, найчастіше саме задля мінімізації вчинення корупційних та інших видів злочинів та здійснення їх профілактики. Створення Державного бюро розслідування є важливим етапом у формуванні нашої правоохоронної системи, яка містить у своєму складі органи, покликані захищати інтереси суспільства і держави в цілому.

Науковий керівник: старший викладач кафедри організації судових, правоохоронних органів та адвокатури Національного університету «Одеська юридична академія» *Курганський Олександр Валерійович*.

Слюсарчук Д. Д., Волохова В. М.

студентки 1-го курсу магістратури факультету адвокатури
Національного університету «Одеська юридична академія»

ПРОБЛЕМИ РОЗМЕЖУВАННЯ ПОВНОВАЖЕНЬ МІЖ ДЕРЖАВНИМ БЮРО РОЗСЛІДУВАНЬ ТА ІНШИМИ ПРАВООХОРОННИМИ ОРГАНАМИ

Державне бюро розслідувань розпочало роботу у 2018 році з метою активної боротьби із злочинами високопосадовців. Для досягнення якісного рівня запобігання, виявлення, припинення, розкриття і розслідування злочинів потрібна збалансована та професійна сис-

тема правоохоронних органів. Державне бюро розслідування має також і суспільну мету — зламати стереотипи, оскільки винних притягують до відповідальності, незважаючи на їх посади, зв'язки та ресурси. На жаль, для ефективності роботи і досягнення конкретних цілей становить перешкоду недостатньо чітке розмежування повноважень між Державним бюро розслідувань та іншими правоохоронними органами.

Підслідність Державного бюро розслідувань залежить від суб'єктів злочину, крім випадків, коли досудове розслідування цих злочинів віднесене до підслідності НАБУ. Так, згідно зі ст.5 Закону України «Про Державне бюро розслідувань»: 1) злочини, вчинені службовими особами, які займають особливо відповідальне становище; 2) злочини, вчинені службовими особами Національного антикорупційного бюро України, керівником Спеціалізованої антикорупційної прокуратури відносяться до підслідності Державного бюро розслідувань. Проте, побутує ситуація, що злочини, вчинені високопосадовцями є корупційними. Тому, варто наголосити про недоцільність функціонування двох органів досудового розслідування, тобто Державного бюро розслідувань та НАБУ, які можуть проводити оперативно-розшукову діяльність. Також варто зазначити, що для детективів НАБУ запроваджено як предметну (ч. 5 ст. 216 КПК України), так і персональну (п. 1—3 ч. 5 ст. 216 КПК України) підслідність, а от стосовно Державного бюро розслідувань зазначається лише про персональну підслідність (ч. 4 ст. 216 КПК України).

Наступний орган, з яким взаємодіє Державне бюро розслідувань є Генеральна прокуратура України. Державне бюро замість Генпрокуратури проводить розслідування щодо злочинів, скоєних вищими ешелонами влади. Генпрокуратура ж здійснює нагляд за слідством. Так, стаття 29 Закону України «Про Державне бюро розслідувань» передбачає, що нагляд за додержанням Державним бюро розслідувань законів під час проведення оперативно-розшукової діяльності і досудового розслідування здійснює Генеральний прокурор безпосередньо та через уповноважених ним прокурорів (Закон України «Про Державне бюро розслідувань» // Відомості Верховної Ради України. 2016. № 6. Ст. 55). Проблемою роботи та взаємодії двох вищезазначених органів стала відсутність процедури передачі матеріалів кримінальних проваджень з прокуратури до Державного бюро розслідувань. Вважаємо, що це стало причиною виникнення міжвідомчої конкуренції. Станом на сьогодні слідство у прокуратури досі залишилось, а в Державному бюро розслідувань немає належної кількості оперативних працівників.

Варто зазначити, що проблеми розмежування компетенції можна також спостерігати між Державним бюро розслідувань та Національ-

ною поліцією. Вважається, що кримінальні провадження щодо злочинів, скоєних особами, посади яких віднесено до першої — третьої категорій державної служби, судьями та працівниками правоохоронних органів підслідні Державному бюро розслідувань, а інші злочини, скоєні особами, які не відносяться до цієї категорії, — поліції. Проте боротьба з організованою злочинністю віднесена до компетенцій Нацполіції, але нормативно не врегульовано, що високопосадовці досить часто очолюють злочини, вчинені організованими групами та злочинними організаціями.

Узагальнюючи, варто наголосити, що робота Державного бюро розслідувань приносить більше надій, ніж розчарувань. Швидкість розслідування і передачі справ у суд вища, ніж тоді, коли слідство відносилось до компетенції прокуратури. Взаємодія центрального апарату Державного бюро розслідувань і центрального апарату ГПУ є на достатньо високому рівні. Наприклад, 14 травня 2019 року у Запорізькій області слідчі центрального апарату Державного бюро розслідувань, оперативники Управління захисту економіки в Запорізькій області Нацполіції за процесуального керівництва Генеральної прокуратури України викрили у хабарництві прокурора Якимівського відділу Мелітопольської місцевої прокуратури. За невтручання у господарську діяльність підприємця прокурор вимагав від нього неправомірну вигоду. Ми можемо спостерігати злагоджену діяльність Державного бюро розслідувань, Національної поліції та Генеральної прокуратури.

Державне бюро розслідувань — правоохоронний орган, який на шляху створення зазнав чи не найбільше проблем, тому початок роботи і її майже один рік функціонування вважаємо серйозним кроком до боротьби зі злочинністю високопосадовців.

Науковий керівник: старший викладач кафедри організації судових, правоохоронних органів та адвокатури Національного університету «Одеська юридична академія» *Курганський Олександр Валерійович*.